

[Grethe Philip.]

hele problemet med henblik på at forøge byggekapa-
citeten.

Vi har gennem de seneste år og specielt det sidste par år været vidne til meget betydelige stigninger i grundpriserne. Det er vist ikke for meget sagt, at det har vakt en del forargelse, at grunde ved flere hurtigt efter hinanden følgende salg har kunnet stige voldsomt i pris og give plads for store grundspekulationsgevinster. Det er særlig i hovedstadskommunerne og i omegnskommunerne til vore store byer, disse prisstigninger finder sted. Når det undertiden fremstilles, som om hele byggemiseren havde sit udspring i stigningerne i grundpriserne, tror jeg nu nok mildest talt der er tale om en fejlagtig simplificering. Noget andet er, at tiden synes at være inde til at kigge nøjere på disse problemer.

Man kan undertiden få en fornemmelse af, at praktiseringen af zoneinddelingen kan have en uheldig indvirkning på hele jordspørgsmålet, og at kommunerne måske er lovlig langsomme til at udvide inder- og mellemzonearealer. Kommunerne har her et stort ansvar for i rette tid at fremskaffe mere byggemoden jord. Det glædede mig, at det ærede medlem hr. Thestrup — og jeg forstod også det ærede medlem hr. Finn Poulsen — var villige til at overveje spørgsmålet om, at staten gradvis kunne gå ind på en långivning til kommunerne, således at de lettere kunne finansiere en byggemodning. Kommunerne må også selv i tide erhverve arealer til boligbyggeri. Visse kommuner kunne måske derved komme i likviditetsvanskeligheder på samme måde, som hvor der er tale om byggemodning; det ville derfor være ganske på linje med de forslag om lån til erhvervelse af grunde til erhvervsbyggeri, der er fremme i forbindelse med egnsudviklingen, om staten kunne give lån til kommunerne til erhvervelse af grunde til boligbyggeri.

Jeg skal ikke nærmere komme ind på disse spørgsmål her, men blot henvise til, at regeringen for nylig har nedsat et udvalg, der skal søge at klarlægge årsagerne til prisstigningerne og mulighederne for at bringe dem til ophør. Man må regne med, at man herunder også bl. a. vil komme ind på overvejelser om zoneinddelingens indvirkning på udbuddet af grunde. Jeg håber, at det

materiale, der derved vil fremkomme, vil danne et frugtbart grundlag for videre overvejelser i tinget. Jeg skal yderligere blot tilføje, at tiden måske er inde til på ny at tage de gamle radikale tanker op om salg af jord i offentlig eje på jordrentevilkår, og at man måske også burde overveje indførelse af forkøbsret for kommunerne ved grundsalg inden for de pågældende kommuners område.

I 1958 forsøgte vi at tage et stort skridt henimod en udjævning af huslejeniveauet, men vi må i dag erkende, at frigivelsen af huslejen i nybyggeriet kombineret med stærkt stigende byggeomkostninger og boligmangel har ført til en meget betydelig forskel i husleje også for lejligheder af samme størrelse og kvalitet. Der blev ved boligdebatten i 1958 sagt meget om de uheldige følger af opretholdelse af forskellige huslejeniveauer. Jeg skal ikke gentage argumentationen, men blot hæfte mig særlig ved to forhold.

Det ene er retfærdighedsspørgsmålet og vedrører særlig vor ungdom, der stifter eget hjem. De unge står i dag over for meget store vanskeligheder specielt i de store byer og i omegnskommunerne, når de skal stifte eget hjem. De kan måske få en lejlighed, men den er dyr, og hvis de overhovedet kan betale huslejen, vil den i hvert tilfælde tage en meget stor del af deres indkomst. I gennemsnit bruger vi vist nogenlunde den samme andel af vor indkomst til husleje, som var almindelig før krigen. Særlig børnerige familier slipper måske endda noget billigere end før, men de unge betaler uforholdsmæssigt meget i mange tilfælde, og det føles naturligt nok som en samfundsmæssig uretfærdighed. Her er et problem, vi skulle kunne blive enige om at løse. Det vedrører jo hele den unge generations interesser på tværs af erhverv, indkomst og faggruppering. Jeg tror, at alle vi noget ældre, der i tide har fået os installeret til en relativt billig leje, må indstille os på at ofre noget her.

Den anden ulempe ved forskellen i huslejeniveauet, som jeg særlig vil fremhæve, er det samfundsmæssigt set uøkonomiske i at opretholde en forskel i lejeniveauet, der modvirker bevægelighed mellem de forskellige lejlighedstyper og dermed hindrer den bedst mulige udnyttelse af den ekssi-